

Call for papers

Vers una sociologia de l'exercici filosòfic

Josep Montserrat i Torrents

Departament de Filosofia. Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain

¿Qui som els filòsofs? A dins d'aquest «qui», s'hi amaguen, com dintre de l'ou còsmic, multitud d'altres preguntes: quants som, on filosofem, quant cobrem per filosofar, a través de quins mitjans ens expressem, qui ens paga, qui ens orienta, qui ens censura, qui compra els nostres escrits... i així indefinidament, fins a configurar la imatge completa del filòsof en la societat de finals del segle XX.

La sociologia científica proposaria i endegaria, per confeir un conjunt de respostes significatives a aquestes preguntes, un ventall d'enquestes primorosament concebudes, amb els seus inmancables «universos» i amb els seus còmics «índex d'error». Potser caldrà arribar a això. De moment, però, la comunitat filosòfica en tindria prou amb obrir un fòrum de debats espontanis i lliures sobre el tema dels modes de la presència dels filòsofs (no de la filosofia!) en el món d'avui.

La revista *Enrahonar* proposa obrir un d'aquests fòrums. Amb aquesta finalitat, convoca els filòsofs i els professionals de la filosofia a fi que expressin en un brevíssim escrit (cent línies) el seu punt de vista sobre algun dels múltiples aspectes de la incidència dels filòsofs en la societat actual. Aquests papers aniran essent publicats a la revista *Enrahonar* en els seus números successius. Al cap d'un temps, després de dialogar a través de les pàgines de la revista, pensarem la manera de continuar les indagacions, i aleshores sí que haurem de fer recurs als especialistes de la sociologia. De moment, ens calen denses i vigoroses pinzellades personals.

Per tal de fer més entenedor el tema del debat que aquí es proposa, i també per incitar els eventuals col·laboradors, exposo a continuació un assaig d'esquema general de les variades qüestions que componen una descripció de la figura del filòsof en el món d'avui.

La reflexió indagadora pot versar sobre dues formalitats generals: a) les configuracions socials; b) les dependències ideològiques. A més, s'hi podran afegir qüestions paral·leles i marginals, tantes com es vulgui.

A) Configuracions socials: les institucions

1. Institucions universitàries. Titulacions del filòsof.

2. El filòsof a les institucions docents no universitàries.
3. Institucions de recerca.
  - Respecte a 1, 2 i 3: entitats públiques (diferents administracions) o privades (confessionals o laiques).
4. Institucions culturals (públiques o privades).
5. Editorials.
6. Revistes.
7. Associacions nacionals i internacionals.
8. Congressos.
9. Mecenatges, fundacions, finançaments, premis.

B) Configuracions socials: les persones

1. Funcionaris (Sòcrates funcionari).
2. Contractats.
  - 1 i 2: modes d'adscripció i de contractació.
3. Independents.
4. Escriptors.
5. Retribucions.

C) Distribució geogràfica

1. Regions planetàries.
2. Països.
3. Llengües.

D) Dependències

1. Estats democràtics.
2. Estats totalitaris.
3. Estats teocràtics.
4. Religions i esglésies.
5. Sectes.
6. Corrents ideològics.
7. Partits polítics.
8. Corrents estrictament filosòfics.

E) Reflex de la presència del filòsof en la societat

F) Publicacions sobre el tema.

Els temes que esperem que desenvolupin els nostres col·laboradors espontanis hauran de representar interseccions entre les qüestions ressenyades o d'altres que lliurement s'hi vulgui afegir, mentre es refereixin al filòsof i no a la filosofia. Exemples de camps interseccionats:

- Incongruències a la progressió «filòsof-professor-funcionari».
- La filosofia com a professió.
- Cotització dels filòsofs.

- Avaluació de la qualitat.
- Comparació entre l'investigador filòsof i l'investigador científic.
- Les institucions filosòfiques confessionals. Incidències en l'ensenyament, la recerca, les publicacions, el mercat de treball...
- Dependència ideològica d'associacions, congressos...
- Les censures: declarades (el *nihil obstat*); no declarades: polítiques, econòmiques, ideològiques. L'autocensura.
- L'imperialisme de les grans llengües.
- Els *happy few* en filosofia.
- Finançament de la publicació de tesis.
- Filòsofs de vàlua sense capacitat d'accedir al públic.
- Tècniques publicitàries per promoure autors.
- Anàlisi d'alguns fenòmens recents de promoció filosòfica (*les nouveaux philosophes*, Derrida als EUA, Vattimo...).
- Asimetria entre la quantitat d'obres publicades i els lectors efectius de filosofia.
- Criteris dels editors per seleccionar els dels autors publicats. Editors que paguen i editors pagats.
- Anàlisi de cicles com el següent: professor d'universitat que publica a l'editorial de la seva universitat un llibre que és recensionat a la revista de la mateixa universitat per un altre professor de la mateixa universitat.

* * *

Les contribucions a aquest debat hauran de tenir una extensió màxima de 100 línies, i seran acceptades en les llengües següents: català, castellà, francès, anglès, alemany, italià i portuguès. Enviu-les a: ENRAHONAR. Departament de Filosofia. Universitat Autònoma de Barcelona. 08193 Bellaterra (Barcelona). Spain.